

flaaet, at Amtsrådet har for Amtsreparitionsfondens Regning at indrette og drive Amtsarbejdsanstalter til Optagelse mod billig Betaling osv. Jeg havde først opstillet i mit oprindelige Forslag, at det skulde udelukkende ske for Amtsreparitionsfondens Regning; men jeg frøgtede for, at naar Kommunerne slet ikke skulde hde Noget, man da søgte at faae flere ind paa disse Anstalter, end der strengt taget var retfærdigt. Nu veed jeg godt, at Amtsrådet og Indenrigsministeren have Afgjørelsen i deres Haand; men jeg er dog bange for, at de to Autoriteter ikke kunne overse Forholdet, og at derfor tidt flere kunne komme til at gaa den Vej, end ønskeligt var. Derfor har jeg foreslaaet, at Amtsrådet skal indrette og drive Amtsarbejdsanstalter til Optagelse mod billig Betaling af saadanne Trængende fra Amtsråds-kredsens Kommuner, der ikke kunne anbringes i Kommunens egne Anstalter, Meningen har været, at hvor man har flere af den Slags Individider, som ikke passende kunne forsyrges i Kommunen sammen med de Andre, hvorved der tidt forvoldes en lille Kommune en ikke ringe Udgift, der kunde denne Byrde blive lagt over paa Amtet for at udligne Kommunens ujævne Byrder. Det Samme har været Tanken ved det Forslag, hvori jeg har foreslaaet Fattighjælp henvisst til Staten. De Bestemmelser, der findes i Kapitel 8: Understøttelser af særlige Forhold, ere noget af det Bedste ved dette Lovforslag; thi det er: Hjælp til Selvhjælp. Saavel Regeringen som Thinget her har jo tidt ønsket i Lovarbejder at indføre Bestemmelser, som gik i Retning af Hjælp til Selvhjælp, og det forekommer mig, at dette er en Forløber til Understøttelseskasser, thi naar vi skulle til at oprette Understøttelseskasser, saa har det altid viist sig ved alle Forslag, som have været indbragte her, og som vi have arbejdet paa, at de have havt den svage Side, at de ikke kunde komme til at støtte de nuværende Gamle og Svage. Først efter længere Tids Forløb traadte man til, naar de Beløb, som skulde hdes af vedkommende Individider og fra Statens Side naaede et vist Beløb. Det forekommer mig, at naar en Mand har naaet 60 Aars Alderen og har søgt at sikke sig, maa Kommunen og Andre søge at komme ham til Hjælp. Kunne vi faae et andet Forslag, som har været til første Behandling, nemlig Forslag om Hjelpekasser, frem, vil der gives Leilighed til, at Kommunen virkelig udretter Noget i den Retning, og vi kunne begynde med Understøttelseskasser om ikke strax, saa dog om ganske faa Aar. Det bliver altsaa en Forløber for det, som er i Gjære her som i

mange andre Lande om Alderdomsunderstøttelseskasser. Jeg fremdrager dette for at gjøre opmærksom paa, at det er den svage Side og Grunden til Modstand mod saadanne Forslag i Tydskland og vist ogsaa her, nemlig Forholdet til de nuværende Svage og Gamle. Naar jeg har sat 60 Aars Alderen, saa er det ikke eiendommeligt, idet 60 Aars Alderen i den svenske og norske Lovgivning er Skjælnemærke. Der er det flaaet fast, at naar en Mand har bundet Forsjorgelsesret et Sted med 60 Aars Alderen, saa efter den Tid kan han ikke jages bort fra det daværende Ophold; i Norge er det med 62 Aars Alderen. Altsaa det er ikke en ualmindelig Grændse her er sat med 60 Aar. Had der kun siges med Hensyn til Alderdomsforsjorgelse i § 69 kan ogsaa siges om det Forhold, som omhandles i § 70, idet, naar en Person gjør, hvad der staar i hans Magt for at sikke sig mod Sygdomstilfælde, forekommer det mig, at Rimelighed og Billighed taler for, at selv om han i visse Tilfælde skal ty til Fattigvæsenet, dette ikke skal regnes ham til Fattighjælp, saa han mister sine borgerlige Rettigheder, hvad han ellers vilde. Vi maa som sagt ønske, at vort Fattigvæsen udvikler sig saaledes, at de Fleste bestræbe sig saavidt muligt for at ernære sig selv, og at saa Staten paasjønner det i Gjærning ved at hjælpe dem ved Tilskud, naar man ser, at de søge at hjælpe sig selv. Det er for Resten ogsaa en Efterligning af, hvad man har i England. Jeg mindes fra forrige Gang, vi havde Syge- og Understøttelseskasser under Diskussion, at efter at man havde gjort sig bekendt med de engelske Forhold, erfarede man, at man var kommet saa vidt i England, at hvert andet Individ var i en Sygekasse, medens i Danmark kun et meget lille Procenttal er det. Saavidt jeg skjønner, er man nu i England kommen langt videre med Hensyn til Hjelpekasser, end vi herhjemme ere. Med Hensyn til Fattiglovgivningen i sin Almindelighed skal jeg gjøre opmærksom paa, at man skal være noget varsom med at være altfor mild overfor daarlige Individider. Jeg drager dette frem, da noget Lignende kunde passere her som ved det engelske Fattigvæsen, hvor det i 1834 viste sig, at det var gruelt at tænke sig, hvilket Antal Individider der var fastet over paa Fattigvæsenet. Det viste sig ved en parlamentarisk Undersøgelse, en parlamentarisk Kommission, som var nedsat, at man forsyrgede dem i Grunden alt for længe. Man holdt ikke den gamle Bestemmelse. Man havde ikke sondret dem, og man havde faaet en Subvention fra Staten, der havde ført til, at man har været